

Нехай Вікторія Василівна, к.е.н, доцент,
доцент кафедри фінансів, менеджменту
та банківської справи ЕГФ ДВНЗ
«Запорізький національний університет»

РОЗВИТОК НАДІЙНОГО МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕСПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Завдання поліпшення технічного забезпечення АПК має стати визначальним у розробленні аграрної політики держави. Зміцнення матеріально-технічної бази сільського господарства, впровадження досягнень науково-технічного прогресу - це основні шляхи виходу АПК з економічної кризи.

У зв'язку з дією нового механізму господарювання, багатоукладністю економіки в АПК, розвитком селянських (фермерських) господарств, сільськогосподарських орендних колективів і кооперативів, а також з підвищенням вимог до своєчасності, асортименту задоволення потреб у засобах виробництва особливого значення набувають питання розвитку та зміцнення виробничої інфраструктури ринку засобів виробництва. Всі елементи цієї інфраструктури мають розвиватись на такому рівні, який би в перспективі дав змогу механізувати й автоматизувати навантажувально-розвантажувальні і транспортні роботи, повністю звільнити споживачів всіх категорій від невласливих їм постачальницьких функцій і взяти на себе всю відповідальність за пошук і доставку необхідних споживачеві матеріальних ресурсів, надання їм комплексу інших сервісних послуг з матеріально - технічного забезпечення.

Забезпечення сільгоспвиробників технікою для виконання робіт з оброки землі та з догляду за тваринами є нагальним завданням для усіх ланок керівництва країною, галуззю, підприємством. При цьому необхідні значні реформи, побудовані у відповідності до потреб аграріїв, виробників сільгосптехніки, а також на основі наукових доробок. При цьому є потреба у збереженні цілісної інфраструктури у сфері експлуатації технологій та інженерно - технічного забезпечення, а також у створенні організацій певної форми власності відкритого типу, до складу яких можуть входити усі організації, які мають відношення до агропромислового виробництва, тобто, як самі виробники сільгосппродукції, так і ті, хто забезпечують цей процес (виробники, торговці, ремонтні фірми). Основними учасниками таких об'єднань, «організаторами» мають стати саме виробники сільгосптехніки та ті фірми, які професійно займаються продажем. Такі організації покликані поєднати інтереси виробників сільгосптехніки та її користувачів.

Розвиток надійного матеріально-технічного забезпечення був визначений у 2000 році Указом Президента України «Про заходи щодо забезпечення формування та функціонування аграрного ринку», який передбачав створення в сільських населених пунктах кредитних спілок, сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, інших суб'єктів господарювання по забезпеченню товаровиробників матеріально-технічними ресурсами. Однак, треба зазначити, що намічене не тільки не було відзначене конкретикою, а й майже не було реалізоване.

Ринок матеріально-технічних засобів треба формувати у міру створення організаційно-правових та економічних умов розвитку товарного виробництва. Ці умови повинні забезпечити право товаровиробника самостійно визначати форми організації матеріально-технічного забезпечення, вільного вибору партнерів.

У результаті агропромислової інтеграції відбувається об'єднання і злиття порівняно самостійних ланок виробництва та переробки сільськогосподарської сировини, зростає потреба аграріїв у сільськогосподарській техніці і техніці для переробки сільгосппродукції. Стоїть питання дієвих зрушень у галузі сільськогосподарського машинобудування таким чином, щоб усередині країни виготовлялись і машини і їх комплектуючі, а аграрії були забезпечені ними у повній мірі. Зміцнення матеріально - технічної бази сільського

господарства, впровадження досягнень науково-технічного прогресу - це основні шляхи виходу агропромислового комплексу України з економічної кризи.

Сільськогосподарське машинобудування виникло и розвивається у будь-якій країні у відповідності до розвитку сільського господарства, тому має пристосовуватись до інтересів і потреб вітчизняних аграріїв. Виробляючи техніку для виробництва сільгосппродукції, галузь сільськогосподарського машинобудування підвищує ефективність сільського господарства, тому діяльність цієї галузі суттєво збільшує результати економіки країни.

Такі фактори, як наявність вітчизняних споживачів сільськогосподарської техніки, наявність кваліфікованих кадрів та навчальних закладів, які їх готують, а також науково - дослідних інститутів, які працюють над розробкою новітніх технологій виробництва сільгоспмашин, дозволяє прогнозувати ефективний розвиток галузі. Крім того, майже у всіх областях України виробляється техніка для потреб села – таблиця 1 [1].

Таблиця 1

Розміщення виробництва сільгосптехніки в Україні

Вид продукції	Розташування
Трактори, тракторні двигуни, самохідні шасі	м. Харків
Бурякозбиральні комбайни	міста Дніпропетровськ і Тернопіль
Хлібозбиральні, кукурудзозбиральні комбайни	м. Херсон
Машини та обладнання для кормовиробництва	міста Бердянськ, Біла Церква, Ковель, Рожище, Умань, Коломия
Тракторні гідроагрегати	міста Мелітополь і Кіровоград
Тракторні деталі	м.Київ
Тракторні агрегати	м. Вінниця
Зернооброблювальні машини	м.Одеса
Жниварки	м. Бердянськ
Сільгоспмашини для хімічної обробки ґрунту	м. Львів
Сівалки	м. Кіровоград
Техніка для транспортування та зберігання сільгосппродукції, лінії розливу, підшипники для тракторної та іншої техніки, компресори	м. Мелітополь

Значною рушійною силою у вирішенні обох завдань може стати маркетинг. Обумовлена ця гіпотеза тим, що для визначення того, яку техніку, у якій кількості і якості виробляти та кому саме і за якою ціною продавати, базується на професійній маркетинговій підтримці.

Наведемо погляд дослідників питань глобалізації економіки С'юзана П. Дугласа та К. Самуель Крейга: «Такі тенденції призводять до того, що у багатьох галузях конкуренція відбувається не на національному або навіть регіональному ринку, а у міжнародному масштабі. У результаті, для того, щоб ефективно конкурувати, компанії повинні розробляти глобальні маркетингові стратегії... Різниця у відносній вартості праці, енергії та інших ресурсів веде до того, що у країнах існують різні технології, і це теж відбивається на визначенні бізнесу... Визначення рушійної сили компанії значить виявлення ключових аспектів стратегій, на яких буде сконцентрована увага. Однак з цього не обов'язково витікає зневага до інших аспектів. Концентрація основних зусиль на технології або пропонованих продуктах не означає, що можна ігнорувати спроможність задовольнити потреби ринку або виявити основні цільові сегменти. Скоріше, це дозволяє визначити пріоритети при розподілі зусиль керівництва і при оцінці нових проектів [2, С.881, 883, 885].

Вітчизняна техніка в наш час має широкий асортимент виробництва, але помітною проблемою є недостатньо усталена система управління збутом.

На перетині двох глобальних завдань нашої економіки: з одного боку, розширення виробництва вітчизняної техніки для сільгоспробіт, а з іншого, забезпечення вітчизняних аграріїв технічними засобами, стоїть питання популяризації вітчизняної техніки та покращення показників її реалізації. Для досліджуваної галузі результатом цього процесу повинен стати стабільний збут сільськогосподарської техніки, розвиток підприємств - виробників, збільшення робочих місць для робітників тих професій у машинобудуванні та обслуговуванні техніки, які на протязі десятиліть потерпають від нереалізації можливості працювати за фахом.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Петров В.М. Моніторинг технічного забезпечення сільськогосподарського виробництва у пореформений період [Текст] / Петров В.М. // Економіка АПК.- 2003.- № 3.- С.40- 45.
2. Маркетинг [Текст] / Под ред. М. Бейкера.- СПб.: Питер, 2002.- 1200 с.